

tager det, er det en misforstaaet Oversættelse. Man mener dermed ikke almindelige „Dokumenter“, men kun en sanddrø Fremstilling af Virkeligheden, en rigtig Forstaaelse og Fremstilling af det menneskelige Liv. Det er Noget, som det ærede Medlem naturligtvis, hvis han er Jurist, ikke direkte vil forstaa, fordi han altid vil se Sagen i sin Klient's Øjs, ligesom f. Ex. en Høiremand altid vil se Sagerne i Regjeringens Øjs. Nei, hvad Literaturen skulde gjøre, var at se Sagerne, som de virkelig ere, og at fremstille Livet, som det virkelig er. Det er ret nyttigt at gjøre det. Hvis Literaturen ikke gjør det, saa tror jeg egentlig, at den ikke er nogen Nytte til. Det er Literaturens Opgave i et Land at fremstille de Sandheder, som falde ind under det, som Videnskaben ikke kan fremstille. Det tror jeg, at en Literatur skal, og derfor tror jeg, at den udøver den begejstrende og belærende Indflydelse paa Nationen, den skal have. Det er for den Sags Skyld, at jeg har ønsket, at man skulde spille Holberg og Dehlyens Slægt. Jeg tror, det er nyttigt for en Nation at se saadanne Fremstillinger, som Holberg har givet af Livet i Kjøbenhavn. Det er sikkert nok, at der er Personer, som Holberg fremstillede, og som man nu til Dags kunde have Nytte af at se. Der er saaledes „Jakob von Thybo“, som man kunde have Nytte af at se paa det fgl. Theater, og hvis ikke der, saa paa et Privattheater. Jeg har lagt Mærke til, at man længe ikke har givet „Jakob von Thybo“, og det kan være af mange Grunde. „Landsoldaten“ er kommen i Stedet; men det kunde ogsaa være heldigt at se den anden Del af Medaillen, som blev tagen frem af Holberg i „Jakob von Thybo“. Saa sagde det ærede Medlem, at Statskassen kunde ikke udlevere, hvad den havde betalt i dyre Domme. Theatret kunde ikke give de store Forfatters Stykker løs, naar det engang havde betalt dem. Det er efter min Mening et rent Spæthøkerargument. For det Første har Staten ikke betalt tynderlig Meget for disse Stykker; men for det Andet er dette i Virkeligheden her aldeles ligegyldigt, hvis der her er Trang til at se god Komædie, om der tidligere er betalt Penge for de Stykker, som det kongelige Theater nu eier. Det er Staten, det er Børgerne, det er Samsundet, der eier det

kongelige Theater. Vi maa altsaa være ene-raadige for, om vi ønske, at Statskassen skal bevare Stykkerne paa den Maade, at de ikke spilles, eller de skulle gives fri og spilles og ses. Og hvis der saa kommer Underbalance paa det kongelige Theaters Budget af den Grund, saa kunne vi dække den. Den ærede Minister siger, at vi — hvorledes vi end høre os ad — saa maa vi vente at faae Underbalance at dække. Den ærede Minister staaer sikkert paa det Standpunkt, at vi maa betale Pengene; men saa maa det jo være ham ligegyldigt, om Underbalancen er paa 200,000 Kr. eller paa 400,000 Kr. Jeg tror netop modsat, at hvis Forholdet ordnes fornuftigt, saa ville vi i Stedet for Underbalance maasse inarere komme til Balance, og at det ikke vilde skade det Mindste, om der blev givet gode Stykker fri. Den ærede Minister maa det jo være ligegyldigt. Han og de øvrige Ministre raade jo over Statskassen; de betale jo, hvad Theatret koster, hvad det kongelige Theater har Lyst til at bruge — det ligger for saavidt uden for denne Sag. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds gav et historisk Argument med Hensyn til Holberg; han sagde, at i 1750 var Privilegiet givet, og i 1747 oprettedes Baroniet, der skænktes til Staten, og efter hans Mening kunde man da gaa ud fra, at Privilegiet var en Præsent til Holberg for det Baroni, han havde skænket Staten, og derfor vil det ikke være rigtigt at gaa udenom dette Forhold. Det ærede Medlem veed vist ikke, at fra 1747 er Privilegiet, og at det i alt Fald er samtidigt — hvis ikke før den Tid — at Holberg skænkede sit Baroni til Staten, og Privilegiet af 1750 var kun en Bekræftelse af det første Privilegium. For Resten fik Holberg slet ikke noget Privilegium; det var en Trup af Skuespillere; det var en Mand, der hed Thiello, der fik Privilegiet, som ikke havde nogensomhelst Forpligtelse til at spille Holberg'ske Komædier, og som fortrædte Holberg paa mange Maader, da Theatret var oprettet. Jeg tror ikke, det ærede Medlem har været tilstræffelig bekendt dermed. Den sidste Uttring fra Holberg om det nuværende kongelige Theater, som den Gang hed „Den danske Skueplads“, er fra samme Aar, som han døde. Han siger — jeg erindrer, det er i et Brev i Anledning af en Skuespillerinde